

GUIA DE SEMBRA, PLANTACIÓ I MANTENIMENT D'ESCOCELLS

Cuida l'escocell

Ajuntament de
Barcelona

Continguts

1. ON POTS PLANTAR?	4
2. PER QUÈ PLANTAR EN ESCOCELLS?	5
3. ABANS DE PLANTAR, HAS DE SABER... ..	6
4. QUÈ POTS (I QUÈ NO POTS) PLANTAR?	10
5. QUÈ NECESSITES? MATERIALS I EINES	12
6. LA PLANTACIÓ, PAS A PAS.....	13
7. DESPRÉS DE PLANTAR,CAL MANTENIR!.....	15
8. RECURSOS AL TEU ABAST	17
9. GLOSSARI	19
10. LLISTA D'ESPÈCIES DE PLANTES RECOMANADES	20

Crèdits

**Ajuntament
de Barcelona**

Ajuntament de Barcelona

Gerència de Serveis Urbans i Manteniment de l'Espai Públic

Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona

Departament de Mans al Verd

VOLS APRENDRE A EN JARDINAR BARCELONA?

Vols aportar el teu gra de sorra per millorar l'aspecte, la biodiversitat i la qualitat de vida de la ciutat?

Vols gaudir del plaer de plantar i veure créixer plantes i flors davant de casa?

Vols que els escocells dels arbres del teu carrer llueixin més?

Aquesta guia és per a tu!

Aquesta guia s'adreça a totes les persones que volen fer de Barcelona una ciutat més verda i habitable. I ho fa explicant els passos fonamentals per plantar als escocells, i per mantenir-ho perquè pugui lluir en benefici de tota la ciutat.

Sabies que...?

Des de 2017, a la via pública i als espais verds de la ciutat ja no s'utilitza l'herbicida químic anomenat glisofat.

L'Ajuntament el va prohibir, juntament amb altres herbicides, el febrer del 2016 per apostar per uns espais més naturalitzats, deixant créixer herbes als escocells o plantant-hi flors..

1. ON POTS PLANTAR?

La ciutat de Barcelona és una de les més denses del sud d'Europa i l'espai lliure és força limitat. Tot i així, hi ha molts indrets on podem donar pas al verd, començant pels peus dels arbres de la ciutat.

L'arbre és un organisme viu que conviu amb nosaltres i ens connecta físicament i emocionalment amb la natura. El conjunt d'arbres permet interconnectar la xarxa d'espais verds de la ciutat, afavorint una infraestructura verda que contribueix a la salut, el confort i l'habitabilitat pels efectes que genera en la millora de la qualitat ambiental o l'embelliment del paisatge. Per a moltes persones, l'arbrat és el fragment de natura més a l'abast: un "veí" viu que l'acompanya al llarg de la seva vida, contribuint a una ciutat més saludable i habitable.

Aquests arbres, al seu torn, estan plantats en escocells.

Què és un escocell?

Es tracta del clot fet al voltant d'un arbre, una palmera o un arbust gros, especialment els que se situen en àrees pavimentades, per permetre-hi la incorporació d'aigua de reg i de pluja i eventualment l'aportació de productes nutrients, així com l'intercanvi gasós entre el sòl i l'aire i l'engruiximent del tronc sense que el paviment hi oposi resistència.

Sabies que...?

A Barcelona, hi ha més de 150.000 escocells repartits pels deu districtes de la ciutat

Un escocell florit

2. PER QUÈ CONVÉ PLANTAR EN ESCOCELLS?

Plantar a l'espai públic és una manera de donar color a la ciutat, fer-la més bonica i menys estressant, i de gaudir fent una aportació positiva al nostre entorn. Tot seguit recollim alguns dels avantatges que proporciona la plantació d'escocells:

Els arbres i l'entorn, beneficiats

- ☼ La vegetació als escocells contribueix a la biodiversitat urbana.
- ☼ Les plantes que creixen als peus dels arbres ajuden a mantenir la temperatura i humitat del sòl.
- ☼ Evita la compactació del sòl, facilitant l'entrada de l'oxigen a les arrels
- ☼ La presència de més plantes també afavoreix la presència de fauna beneficiosa, com els insectes pol·linitzadors o fauna útil que participen en el control de plagues de la vegetació.
- ☼ Un escocell amb vegetació permet absorbir millor l'aigua i evita usos indesitjats com l'abocament de residus o els excrements dels gossos.

Fem comunitat

- ☼ Els arbres i els seus escocells són excel·lents recursos educatius per entendre els processos naturals i aprendre a conviure amb la natura.
- ☼ Col·laborar en un projecte comú de cura dels escocells contribueix a reforçar la comunitat, amb intercanvi i vivències comunes.
- ☼ La cura compartida de l'espai públic no només millora la ciutat, sinó que també genera una ciutadania més responsable.

La nostra salut, el nostre benestar

- ☼ Uns arbres sans milloren la qualitat de l'aire i contribueixen, així, a una ciutat més sana.
- ☼ El contacte amb la terra i les plantes té reconeguts efectes terapèutics sobre les persones.

3. ABANS DE PLANTAR, HAS DE SABER...

L'espai públic es comparteix entre multitud d'usos, per la qual cosa no podem plantar a qualsevol lloc. Qualsevol actuació sobre els escocells s'haurà de comunicar a l'Ajuntament de Barcelona tot signant el document de compromís en què es defineix la normativa corresponent.

Recorda que...

Contribuir a una Barcelonamés habitable és una responsabilitat compartida entre tota la ciutadania.

Com s'informa de la plantació d'un escocell i se signa el document de compromís?

El tràmit per informar de la plantació i el manteniment d'un escocell s'ha de fer virtualment a virtual de tràmits de l'Ajuntament de Barcelona

(<https://seuelectronica.ajuntament.barcelona.cat/oficinavirtual/ca>). Els tràmit per a donar de baixa la cura de l'escocell o modificar les dades es fa a la mateixa web.

Podreu tenir cura de fins a un màxim de tres escocells que poden estar situats a qualsevol districte de la ciutat.

Podran tenir cura d'un escocell les persones físiques que compleixin els requisits següents:

- Ser major d'edat.
- Residir estudiar o treballar a la ciutat de Barcelona.
- Comprometre's a mantenir la cura de l'escocell per un període mínim d'un any.
- Seguir les indicacions d'aquesta guia.

Aquest és un tràmit gratuït que podreu fer en qualsevol moment de l'any. La signatura de la documentació es podrà fer telemàticament amb certificat digital, o podreu fer l'entrega presencialment a qualsevol Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC)

Pensa bé on vols plantar

A l'hora de plantar, cal que tinguis en compte una sèrie de criteris que asseguraran que la plantació significa una aportació positiva per a la ciutat:

- ☼ **La seguretat.** Amb l'objectiu de reduir la possibilitats d'accidents cal que busqueu un escocell situat en una via de baixa velocitat, protegit per algun sistema de protecció de vianants (per exemple, cordó d'aparcament), allunyat de zones de càrrega i descarrega i punts de brossa neta (contenidors).
- ☼ **Garantir la mobilitat.** Quan feu la plantació i durant el desenvolupament de les plantes tingueu en compte que no ha de dificultar el pas de vianants i serveis existents al carrer
- ☼ **No cobrir senyals.** No pot tapar la senyalització existent al carrer ni interferir amb mobiliari urbà (bancs, papereres, fonts...).
- ☼ **Deixem créixer els petits.** Els arbres acabats de plantar són més febles i per això recomanem no plantar el seu escocell. Millor deixem passar quatre anys en que l'arbre ja estigui adaptat i ben arrelat per fer la plantació de l'escocell. És pot detectar quins arbres són joves perquè tenen l'aspre (pal de fusta que subjecta el tronc de l'arbre)
- ☼ **Respectem els veterans.** No es pot plantar en arbres catalogats ni aquells que l'Ajuntament dictamini que es troben en unes condicions que pugui malmetre el seu futur.
- ☼ **Alerta al coll de l'arbre!** No es pot tapar el coll de l'arbre (connexió entre tronc i arrels) ja que és una zona especialment sensible per al funcionament i estabilitat de l'arbre.

I també tingues en compte...

... que el carrer on hi ha l'escocell i l'escocell mateix poden tenir limitacions que cal considerar. Són les següents:

- ☼ **L'exposició (sol/semi ombra/ombra).** Segons l'orientació del carrer, l'alçària dels edificis del voltant o els mateixos arbres, els escocells poden ser més assolellats o estar en un ambient més ombrívol. Cal que observis el punt on s'ha de plantar per comprovar com es comporta respecte a la llum solar i triar la planta més adaptada.

Recorda que...

L'escocell és la terra que té un arbre per viure, és el seu lloc principal d'entrada d'aigua i oxigen, i també el lloc on poden haver-hi més arrels, per la qual cosa haurem de ser molt curosos.

- ☼ **La ventilació (amb vent/sense).** El vent provoca l'assecamment de la terra. Hi ha carrers més ventosos que altres. En cas d'escocells molt exposats al vent, caldrà triar plantes més resistents a la sequera i a les ratxes de vent.
 - ☼ **Espai disponible (amplada de l'escocell i de la vorera).** Cal mantenir una certa proporció entre la mida de l'escocell i la de la planta. L'objectiu de l'escocell és el creixement de l'arbre, les plantes si són molt grans poden competir pels recursos (sól, aigua i nutrients) amb l'arbre plantat. Buscar que el conjunt sigui harmònic.
 - ☼ **Marc de plantació.** Cal regular el desenvolupament de la vegetació per no envair la vorera
 - ☼ **Accés a l'aigua (proximitat a una font o bé a habitatges).** Una de les claus més importants per a l'èxit de les plantacions és la regularitat del reg. Com més a l'abast tinguis un punt d'aigua, més còmode et resultarà mantenir les plantes en un bon estat d'hidratació.
 - ☼ **Un oportunitat per a tothom.** El projecte de sembra d'escocells està obert a tota la ciutadania. Si detectes que l'escocell que vols plantar ja està sent mantingut, busca'n un altre, hi ha milers d'escocells a la ciutat de Barcelona.
 - ☼ **Dona a conèixer el projecte.** Per tal de mantenir informats el personal tècnic i la ciutadania senyalitza el teu escocell amb la cartellera indicada. Podràs descarregar el cartell al link
-

Sabies que...?

Tens més de 1.600 fonts que ofereixen aigua potable als vianants. Totes incorporen les tecnologies i els sistemes de gestió més eficients per reduir el consum d'aigua. L'app Fonts BCN per a dispositius mòbils et permet detectar les fonts més properes.

4. PLANTES QUE RECOMENEM (PER PLANTAR I QUINES NO) A L'ESCOCELL?

Tenim a l'abast una gran quantitat d'espècies i varietats de plantes, però a l'hora d'enverdir els escocells de la nostra ciutat, cal que pensem molt bé quines plantes volem fer servir, ja que algunes poden ser perjudicials per a l'arbre i la salut de les persones, mentre que d'altres poden oferir molts avantatges per a l'ecologia de la ciutat.

Recorda que...

Les plantes enfiladisses poden afectar els arbres sobre els quals es recolzen, així que és millor evitar-les.

Plantes que recomanen no pots plantar i perquè?

No totes les plantes són beneficioses o aptes per ser plantades als escocells de Barcelona. Algunes poden afectar l'arbre, mentre que d'altres poden resultar perilloses per a altres persones o animals de companyia

- ☼ **Potencialment tòxiques.** Algunes plantes poden tenir components tòxics a les fulles, les flors o els fruits, i provocar intoxicacions en persones o animals de companyia.
http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/48327/1/Treball_ornamentals_toxiques.pdf
- ☼ **Al·lèrgenes.** Molts veïns i veïnes pateixen al·lèrgies provocades pel pol·len de determinades plantes. Haurem d'evitar aquelles que poden ser més perjudicials per a aquestes persones.
https://canalsalut.gencat.cat/ca/vida-saludable/consells-per-a-tot-lany/consells_per_a_la_primavera/alergia_polen/
<https://lap.uab.cat/aerobiologia/ca/>
- ☼ **Amb punxes.** Les plantes als escocells són fàcilment accessibles als infants i als animals de companyia, per evitar punxades o altres ferides, cal evitar plantes que tinguin punxes a les tiges o a les fulles.

- ☼ **Invasores.** Algunes plantes poden desplaçar-ne d'altres i perjudicar així el conjunt de la biodiversitat de la ciutat. Es recomana consultar si les espècies vegetals que es volen utilitzar tenen comportament invasor (<http://exocat.creaf.cat/>).
- ☼ **Enfiladisses.** Les plantes enfiladisses poden afectar la salut dels arbres i el seu manteniment. El principal problema que generen és l'estrangulació de l'arbre amb les seves tiges o arrels adventícies. Si utilitzem sistemes de subjecció per l'enfiladissa en l'arbre, poden provocar ferides en el tronc.
- ☼ **Hortícoles.** Els escocells estan molt exposats a la contaminació i altres agressions, per aquest motiu, no és adequat ni segur plantar-hi varietats hortícoles o destinats a consum humà.

Tingues present que...

Moltes plantes que es venen són anuals o de temporada com les caputxines, camamil·la, pensaments,... cosa que pot crear frustració si les plantes es van morint tot i cuidar-les correctament. Et recomanem que prioritzis plantes vivaces o perennes.

Plantes que pots plantar o sembrar

L'espai públic d'una ciutat mediterrània com la nostra té unes condicions climàtiques exigents (sequera, vent, contaminació...) i uns usos molt intensius (vianants, gossos, bicicletes, terrasses...).

És millor optar per plantes poc exigents, que puguin suportar períodes relativament llargs sense reg, que tolerin diversos tipus de sòl, i que siguin resistents al fred, al vent i als impactes fortuïts. D'aquesta manera, la plantació tindrà més garanties de progressar.

A l'apartat 10 del document presentem una llista de plantes que pots utilitzar.

5. QUÈ NECESSITES? MATERIALS I EINES

Substrats

Abans de plantar, assegura't que el substrat existent sigui l'adequat. En general no hauràs d'aportar grans quantitats de noves terres a l'escocell. Si és així, assegura't que el substrat que afegeixis sigui l'adequat, i contingui nutrients per a la nova plantació.

Vigila que el nivell del substrat quedi per sota la vorera (mínim 5 cm per sota), així facilitaràs el reg i evitaràs la pèrdua de substrat en períodes de pluja.

Un cop feta la plantació, no caldrà que afegeixis més material a l'escocell, més enllà d'adobar-lo regularment, però sense utilitzar adobs químics, només orgànics i sempre amb les dosis recomanades.

Eines

A l'hora de triar les eines, valora que siguin lleugeres, fàcils de fer servir, petites... També és molt important mantenir-les netes i en bon estat de conservació.

Regadora: instrument fonamental per al reg d'implantació i també per al manteniment de les plantes

Rasclet i aleta: serveixen per preparar el substrat per a la plantació

Guants: recomanables, per una qüestió de seguretat i higiene quan treballem al carrer. També serveixen per mantenir les ungles netes!

Magalló o aixada: serveixen per trencar la capa impermeabilitzada del sòl, amb un lleu entrecava

Recorda que...

Si afegeixes nou substrat a l'escocell, vigila de no tapar el coll de l'arbre ja que és una zona especialment sensible per al funcionament i estabilitat de l'arbre.

6. LA PLANTACIÓ, PAS A PAS

Preparació dels plançons

Pots comprar planter a floristeries, però també pots fer el teu propi planter. I també pots intercanviar-ne amb el veïnat i amics.

Preparació del terreny

Entrecavar superficialment el sòl per trencar la capa impermeable

Barrejar la terra nova amb la de l'escocell (sense superar el coll de l'arbre). Evita treballar la terra per no fer malbé les arrels més superficials de l'arbre. Puntualment, i si és necessari, es pot retirar la capa superficial de terra compactada (màxim 5 cm). Per tal d'evitar malmetre l'arbre procura mantenir una profunditat màxima de plantació de 20 cm.

Recorda que...

Abans de plantar res als escocells, has de seguir les consideracions presentades al capítol 3 d'aquesta guia

Plantació

La plantació en si és un moment clau. És important respectar els ritmes d'activitat de les plantes. En la majoria dels casos, les millors èpoques per fer la plantació són la primavera i la tardor. Has de trasplantar amb delicadesa la planta del test a l'escocell. Si vols trasplantar més d'una planta en un mateix escocell, comença plantant aquelles que siguin més grans, i després la resta.

Quan plantis pensa en com seran les plantes de grans quan arribin a la maduresa i així sabràs com distribuir-les de la millor manera en l'escocell

Reg d'implantació

Un cop feta la plantació, cal regar amb abundància, reg a manta o inundació amb suavitat, a la base de la planta, sense mullar les fulles o les flors.

Aportació d'encoixinat

Voluntàriament es pot fer una aportació d'encoixinat, fet que redueix la necessitat de reg menys i disminueix la proliferació d'herbes no desitjades

Tancament i senyalització

Els escocells de Barcelona estan molt exposats a nombroses agressions. Una bona senyalització i un tancament adequat permetran protegir les plantes de trepitjades i l'accés dels gossos, a la vegada que permetrà posar en relleu la teva aportació a la ciutat.

Al web d'ecologia urbana podràs descarregar el cartell indicatiu del programa "Cuida l'escocell". Pots clavar-lo amb una estaca al terra de l'escocell, així serà visible i no interferirà en el creixement de l'arbre.

En cas d'instal·lar un marc que envolti l'escocell, aquest haurà de ser de caràcter provisional (cal que es pugui retirar fàcilment), no haurà d'envair la via pública, ni contenir estructures punxants o potencialment perilloses. Aquesta tanca es podrà enretirar en el moment que les plantes hagin assolit el seu volum òptim.

7. DESPRÉS DE PLANTAR, CAL MANTENIR!

El reg, clau per a l'èxit de la plantació

El reg és una de les tasques més importants que cal realitzar i és clau per a l'èxit de la plantació, sobretot en el període estival. Tot i que les diferents plantes tenen diferents requeriments de reg, hi ha algunes consideracions generals:

- ✿ És millor regar abundantment deixant més interval entre reg i reg, que regar molt freqüentment però aportant poques quantitats.
- ✿ Cal regar suaument, evitant que la terra sobresurti de l'escocell.
- ✿ Convé evitar mullar fulles i flors.
- ✿ No s'ha de deixar aigua estancada per tal d'evitar la propagació de mosquits.
- ✿ Una terra seca no absorbeix l'aigua. En aquest cas, és millor regar dues vegades, la primera per humidificar la terra i la segona ja per regar.
- ✿ A l'hivern també cal regar, tot i que la freqüència disminueix.
- ✿ És millor regar a primera hora del matí o a última hora de la tarda o nit (per evitar al màxim l'evapotranspiració).

Altres tasques de manteniment

- ✿ **Neteja:** cal mantenir l'escocell net, recollir les restes vegetals, papers, llaunes i altres elements que s'hi puguin acumular.
- ✿ **Desherbatge:** la retirada d'herbes no desitjades ha de ser manual, ja que no està permesa l'aplicació d'herbicides químics.
- ✿ **Retirada:** en cas de detectar-se una planta morta o malalta s'haurà de retirar per tal d'evitar la propagació de la malaltia a la resta de les plantes, i evitar que l'escocell doni una imatge d'abandonament.

- ☼ **Poda o retall:** Aplicar les intervencions necessàries segons les casuístiques i tipologia de plantes
- ☼ **Pinçament:** Afavorit el creixement en amplada de la vegetació i la quantitat de flor
- ☼ **Retirada de la flor passada.** Per afavorir la re-floració, sempre que no es vulgui aprofitar per ressemar
- ☼ **Replantació:** Si una plantació no té èxit o ha calgut retirar una planta malalta, es pot començar el cicle de nou amb una nova plantació.
- ☼ **Difusió i comunicació:** convé explicar la plantació i donar-la a conèixer a familiars, amics i veïns i veïnes.

Recorda que...

La poda, els tractaments fitosanitaris i altres cures dels arbres plantats als escocells les farà únicament el personal de l'Ajuntament (Parcs i Jardins)

Per sobreviure al medi urbà, **les plantes ens necessiten!**

Recomanacions per una millor gestió de l'aigua als escocells.

- ☼ Escull plantes que estiguin adaptades al clima, amb baixes exigències hídriques (que necessitin poca aigua), resistents al vent, la temperatura i la sequera.
- ☼ En general, les espècies mediterrànies, que estan adaptades a sobreviure a períodes llargs de sequera, són una bona opció. També les espècies de port petit o que no necessitin poda.
- ☼ Pots reutilitzar aigua tant de casa com del jardí o l'hort. A casa pots reaprofitar l'aigua de rentar la verdura i de bullir la pasta o la verdura per regar les plantes. També pots posar galledes a sota les aixetes o a la dutxa i aprofitar l'aigua per regar.
- ☼ Si plou, pots mirar d'aprofitar l'aigua dels baixants de les cobertes, i treure les plantes d'interior a la finestra o balcó. No deixis perdre ni una gota d'aigua neta.
- ☼ Per acabar, evitar que s'assequi molt la coberta del sòl, mantenir la humitat, amb encoixinats tant orgànics com minerals.
- ☼ Per tenir més informació abans de plantar consulta el següent enllaç:

https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/130881/1/GuiaRecomanacions_Gestio_Aigua_HortsEscocellsJardins.pdf

8. RECURSOS AL TEU ABAST

Recursos web per saber-ne més

- **Arbres per viure : pla director de l'arbrat de Barcelona 2017-2037** /Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, Gerència Adjunta de Medi Ambient i Serveis Urbans, Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat, Comissionat d'Ecologia, Guitart, Joan, Martí, Izaskun, Rull, Coloma, Bayo, Laura, París López, Antoni. Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat 2017.
- **Et si on jardinait nos rues? Végétalisation des rues de marseille & des Villes de l'espace littoral méditerranéen** /Conception & Rédaction : Jacqueline Gambini. Marseille,Ed. Association Passeurs de Jardins, 2017.

Llibres a la Biblioteca de Parcs i Jardins de Barcelona

- **Guía de bolsillo de los árboles de Barcelona** /Xavier Hernández, Jordi Roy. Madrid : Mundi-Prensa, DL 2016.
- **Guía de natura de Barcelona: aproximació a la història de la natura a la ciutat** / Margarita Parés. [Barcelona] : Ajuntament de Barcelona : Lynx, 2006.
- **Els arbres dels carrers de Barcelona= los árboles de las calles de Barcelona** /Jaume Llistosella, Antoni Sánchez-Cuxart, Institut Municipal de Parcs i Jardins (Barcelona). Barcelona : Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2007.
- **Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà: jardineria** /Josep Selga Casarramona, Argimon De Vila. Barcelona : Diputació de Barcelona, 2015.
- **El jardín sin riego** /Olivier Filippi. Barcelona : Omega, ©2008.
- **La Méditerranée dans votre jardin : une inspiration pour le futur** /Olivier Filippi. Arles : Actes Sud, 2018.
- **Vivaces sans arrosage: 40 idées de massifs : les plus belles plantes vivaces pour les situations sèches et ensoleillées** /Matic Sever. Paris : Ulmer, [2017].
- **Laissez faire!: l'art de jardiner avec les plantes qui se ressèment toutes seules** /Jonas Reif, Christian Kress. Paris : Ulmer, DL 2015.
- **Jardinería casi sin agua: xerojardinería** /Andrea Costa. Madrid : Susaeta, [2009].
- **Jardín con poca agua: [jregar menos es posible!: técnicas para economizar, plantas sostenibles, acolchados ingeniosos y mucho más]** /Patricia Beucher. Barcelona : Larousse, ©2012.
- **Éloge de l'aridité: un autre jardin est possible** /Éric Ossart, Arnaud Maurières. Toulouse: Plume de carotte, [2016].

Recursos electrònics i llibres sobre compostatge

- **Guia de compostatge.** /Barcelona : Ajuntament de Barcelona, 2001.
- **Compost y abonos naturales** /Andrea Costa. Madrid : Susaeta, [2009].
- **Nova guia per fer un compostador casolà** [recurs web] /Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat. Ajuntament de Barcelona. Accés a: https://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/noticia/nova-guia-per-fer-un-compostador-casola_966328
- **Elaboración y uso del bocashi** [recurs electrònic] /Programa Especial para la Seguridad Alimentaria (PESA) y del Centro Nacional de Tecnología Agropecuaria y Forestal (CENTA). FAO, AECID (Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo) y Ministerio de Agricultura y Ganadería del Salvador. Accés a: <http://www.fao.org/3/at788s/at788s.pdf>
- **Elaboración del abono orgánico tipo Bocashi** [recurs web] /Dario Leodan Sornoza Robles. Monografias.com (Agricultura y Ganadería). Accés a: <https://www.monografias.com/trabajos98/elaboracion-del-abono-organico-tipo-bocashi/elaboracion-del-abono-organico-tipo-bocashi.shtml>
- **Bocashi – Abono orgánico fermentado** [recurs web]. AgroEcology. Accés a: <https://agroecologysl.com/bocashi-abono-organico-fermentado-enriquecido-agricultura/>

Si et vols formar...

Centre de Formació del Laberint d'Horta

<https://ajuntament.barcelona.cat/formaciolaberint/>

Per resoldre dubtes, fer comentaris i suggeriments

A través de la seu electrònica de l'Ajuntament de Barcelona podeu fer arribar incidències, queixes i suggeriments del programa "Cuida l'escocell" (<https://www.bcn.cat/cgi-bin/consultesIRIS?id=1158>). També us podeu descarregar l'app Barcelona a la Butxaca o trucar al 010.

9. GLOSSARI

Biodiversitat Varietat de vida en totes les seves formes, nivells i combinacions, des de la diversitat genètica en una mateixa espècie, fins a la diversitat d'ecosistemes del planeta, passant per la diversitat d'espècies.

Escocell Clot fet al voltant d'un arbre, una palmera o un arbust gros, especialment els que sesituen en àrees pavimentades, per a permetre-hi la incorporació d'aigua de reg i de pluja i eventualment l'aportació de productes nutrients, així com l'intercanvi gasós entre el sòl i l'aire i l'engruiximent del tronc sense que el paviment hi oposi resistència.

Evapotranspiració Quantitat d'aigua que passa a l'atmosfera, suma de l'aigua evaporada del sòl i de la transpirada per les plantes.

Fauna útil o auxiliar Animals que, amb la seva presència i activitat, ofereixen serveis ambientals beneficiosos per a la salut i el benestar de les persones. Associats a la flora amiga, normalment es tracta d'insectes pol·linitzadors, en regressió a casa nostra a causa de l'ús de fitosanitaris i la fragmentació dels seus hàbitats; o insectes que participen en el control de plagues de la vegetació.

Fitosanitaris Substància, o mescla de substàncies, destinada a prevenir o controlar qualsevol espècie indesitjable de plantes i animals.

Flora amiga Espècies i varietats de plantes que ofereixen aliment, pol·len o refugi a determinats animals (habitualment insectes).

Glifosat Herbicida utilitzat de manera molt estesa en tot el món des de fa gairebé mig segle, per la seva capacitat d'eliminar qualsevol tipus de planta. En moltes ciutats es fa servir en voreres i carrers per evitar el creixement de plantes als paviments i escocells. Des de 2017, l'Ajuntament de Barcelona ha deixat d'utilitzar el glifosat per la seva toxicitat i possibles efectes indesitjats.

Planta anual/bianual S'anomenen així les plantes que completen el seu cicle vital des de la germinació fins a la fructificació en un sol període vegetatiu, en menys d'un any (anual) o de dos (bianual), i tot seguit mor.

Planta vivaç S'anomenen així les plantes herbàcies amb arrels persistents i que no arriben a formar tiges llenyoses, de manera que cada any renoven l'aparell aeri.

10. LLISTA D'ESPÈCIES DE PLANTES RECOMANADES

Nom comú	Nom científic	Exposició solar	Reg	Durabilitat	Flora amiga	Implantació
Milfulles	<i>Achillea coarctata</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Milfulles	<i>Achillea crithmifolia</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Milfulles	<i>Achillea millefolium</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç	Fauna auxiliar	Plàntula/llavor
Milfulles	<i>Achillea tomentosa</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Milfulles	<i>Achillea umbellata</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Lliri africà nan	<i>Agapanthus 'Peter Pan'</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Lliri africà	<i>Agapanthus praecox 'White'</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Hisop mexicà	<i>Agastache rupestris</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç	Himenòpters, papallones.	Plàntula, separació mata
Crisantem d'or i plata	<i>Ajania pacifica</i>	Sol	Poc reg	Vivaç	nectaríferes i mel·líferes	Plàntula/separació de mata, esqueix
Cibulet	<i>Allium schoenoprasum</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Bulb, llavor

GUIA CIUTADANA DE PLANTACIÓ D'ESCOCELLS						
Canastillo	<i>Alyssum saxatile</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula/llavor/divisió de mata/esqueix
	<i>Amarcrinum howardii</i>	Sol/semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, Bulbs, divisió de bulbs
Azucena rosa	<i>Amaryllis belladona</i>	Sol/semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, Bulbs, divisió de bulbs
Flor de vent d'hivern	<i>Anemone blanda</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, rizoma, divisió de rizoma, llavor
Castanyola	<i>Anemone coronaria</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, rizoma, llavor
Buixol	<i>Anemone nemerosa</i>	Ombra/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, rizoma, llavor
anemone groga de bosc	<i>Anemone ranunculoides</i>	Ombra/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, rizoma, llavor
Gasó alpi	<i>Armeria maritima</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Altimira	<i>Artemisa vulgaris</i>	Semi ombra /sol (de climes càlids i secs)	Poc reg, tolera la sequera	Vivaç	Pol·linitzadors	Plàntula/llavor
Timó blanc	<i>Artemisia assoana</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
monticle de plata	<i>Artemisia schmidtiana 'Nana'</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix

Sarriassa	<i>Arum italicum</i>	Ombra/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, rizoma, llavor
Fulles de saló	<i>Aspidistra elatior</i>	ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Separació de mata
Margarides	<i>Aster sp</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat i regular	Vivaç	Pol·linitzadors	Plàntula
Aubrieta	<i>Aubretia hybrida</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació mata/esqueix
	<i>Babiana stricta,</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Bulbs, divisió de bulbs
Orquídia de jacint	<i>Bletilla striata</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, Bulbs, divisió de bulbs
Borraja	<i>Borago officinalis</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat i regular	Annual	Pol·linitzadors	llavor
Lliris de raïm	<i>Brodiaea californica</i>	Semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, Bulbs, divisió de bulbs
Cua de gat	<i>Bulbine frutecens</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Separació de mata
Rementerola	<i>Calamintha nepeta</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat i regular	Vivaç	Himenòpters, papallones.	Plàntula/separació de mata
Boixac de camp	<i>Calendula arvensis</i>	Sol	Reg moderat i regular	Annual	Pol·linitzadors	llavor
Boixac	<i>Calendula officinalis</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat i regular	Annual	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/llavor
Reina margarita	<i>Callistephus chinensis</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Annual		Llavor

GUIA CIUTADANA DE PLANTACIÓ D'ESCOCELLS						
Campànules	<i>Campanula carpatica</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata
Campànules	<i>Campanula glomerata</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata
Campànules	<i>Campanula medium</i>	Sol/semi ombra	Reg freqüent	Annual		Llavor
Campànules	<i>Campanula rotundifolia</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata
Canya d'Índia,	<i>Canna indica</i>	Sol/Semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Bulbs, divisió de bulbs, llavor
Blauets	<i>Centaurea cyanus</i>	Sol	Poc reg, tolera la sequera	Annual	Pol-linitzadors i fauna auxiliar	Llavor
Cerastio	<i>Cerastium biebersteinii</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata
Cistella de plata	<i>Cerastium tomentosum</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata
Falso plumbago	<i>Cerastostigma plumbaginoides</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Lliri cobra	<i>Chasmanthe floribunda</i>	Semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Bulbs, divisió de bulbs
	<i>Chlidanthus fragrans</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Bulbs, divisió de bulbs
Margarida gegant.	<i>Chrysanthemum maximun</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata
Muguet	<i>Convallaria majalis</i>	Ombra/semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulbs, divisió de rizomes
Coreopsis	<i>Coreopsis lanceolata</i>	sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata

Salmó corea	<i>Correa pulchella</i> 'Pink Eyre'	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit		Plàntula, llavor, esqueix
Crinum	<i>Crinum amoenum</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulbs
Crocsmia o Montbretia	<i>Crocsmia spp.</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç	Pol·linitzador s i fauna auxiliar	Plàntula, bulbs
no m'oblidis xinesa	<i>Cynoglossum amabile</i>	sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor
	<i>Cyrtanthus mackenii</i>	Semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
Dianella	<i>Dianella caerulea</i> 'Little jess'	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Separació de mata
Clavell	<i>Dianthus alwoodii</i>	sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata
Clavel de Anatòlia	<i>Dianthus anatolicus</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, llavor, esqueix
Clavell de poeta	<i>Dianthus barbatus</i>	sol	Reg freqüent	Annual		Llavor
Clavell de trenta	<i>Dianthus chinensis</i>	Sol	Reg moderat i regular	Annual/Viva ç	Fauna auxiliar	Llavor
Clavellina	<i>Dianthus deltoides</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor/separació de mata/esqueix
Clavellina silvestre	<i>Dianthus superbus</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor
	<i>Dichelostemma congestum</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç	Pol·linitzador s	Plàntula, bulbs
	<i>Dichelostemma ida-maia</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulbs
Iris africà	<i>Dietes iridioides</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor

GUIA GUIADANA DE PLANTACIÓ D'ESCOCELLS						
Rucula de flor groga silvestre	<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	Sol	Poc reg	Vivaç	Fauna auxiliar	llavor
Botja peluda	<i>Dorycnium hirsutum</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula
Botja d'escombres	<i>Dorycnium pentaphyllum</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Llavor
	<i>Dymondia margaretae</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula/separació de mata
Aster de platja	<i>Erigeron glaucus</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Margarita cimarrona	<i>Erigeron karvinskianus</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula/llavor
Romaní africà	<i>Eriocephalus africanus 'Carl Faust'</i>	Sol	Poc reg	Arbust port petit		Plàntula, esqueix
Rosella de Califòrnia	<i>Eschscholzia californica</i>	Sol	Reg moderat	Annual		Llavor
Flor de piña	<i>Eucomis autumnalis</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
Iliri de pinya variat	<i>Eucomis bicolor</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
Iliri de pinya muntanya	<i>Eucomis montana</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
Fàlka del Cap	<i>Falkia repens</i>	Sol/semi ombra	Poc reg	Vivaç		Plàntula, esqueix
Festuca de les ovelles	<i>Festuca ovina</i>		Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Llavor/separació mata
Jacint de Sudàfrica	<i>Galtonia candicans</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, llavor
Gaura	<i>Gaura lindheimeri</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, Llavor

Gazania	<i>Gazania hibrida</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, Separació de mata
Gerani vivaç	<i>Geranium macrorrhizum 'Bevan's Variety'</i>	Sol/semi ombra	Poc reg	Vivaç		Plàntula, esqueix
Agulles	<i>Geranium sanguineum</i>	Semi ombra/ombra	Reg moderat i regular	Vivaç	Pol·linitzadors	Plàntula
Gerani sanguini	<i>Geranium sanguineum</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula
	<i>Gilia leptantha</i>	Sol	Reg moderat	Annual	Pol·linitzadors	Llavor
Lliri d'espases	<i>Gladiolus communis</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
Lliri d'espases nan	<i>Gladiolus nanus</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
margarida del globus cardíac	<i>Globularia cordifolia</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula, llavor
Godetia	<i>Godetia grandiflora</i>	Sol	Reg moderat	Annual	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Llavor
Alborada	<i>Gypsophila repens</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor/esqueix
Lliri de la pluja	<i>Habranthus robustus</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulb
	<i>Halimocistus sahuicii</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit		Plàntula, esqueix
Sempreviva olorosa	<i>Helichrysum italicum</i>	sol	Poc reg	Arbust port petit	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/llavor
	<i>Helichrysum orientale</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
Sempreviva borda	<i>Helichrysum stoechas</i>	sol	Poc reg	Arbust port petit	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/llavor

GUIA CIUTADANA DE PLANTACIÓ D'ESCOCELLS						
	<i>Homeria ochroleuca</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
Jacint	<i>Hyacinthus orientalis</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulbs
Lliri aranya	<i>Hymenocallis harrisiana</i>	Sol /semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulb
Lliri aranya	<i>Hymenocallis longipetala</i>	Sol /semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulb
Cuscullera	<i>Hyoseris radiata</i>	Semi ombra	Reg moderat	Vivaç		llavor
	<i>Hypericum aegypticum</i>	Sol	Poc reg	Arbust port petit		Plàntula/separació de mata
Estepa Joana	<i>Hypericum balearicum</i>	Sol	Poc reg	Arbust port petit		Plàntula, esqueix
Hipericó rastrer	<i>Hypericum calycinum</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata, llavor, esqueix
Herba de Sant Joan	<i>Hypericum perforatum</i>	Sol /semi ombra	Poc reg	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	llavor
Carraspic	<i>Iberis amara</i>	Sol	Reg moderat	Annual		Llavor
Carraspic de Gibraltar	<i>Iberis gibraltarica</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		llavor/esqueix
Carraspic, cistelles de plata	<i>Iberis sempervirens</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç	Pol·linitzadors	Plàntula
Incarvillea	<i>Incarvillea delavayi</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Lliri Blau	<i>Iris germanica</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, Separació de mata
Lliri d'Alger	<i>Iris unguicularis</i>	Sol/semi ombra	Poc reg	Vivaç		Plàntula, separació de mata

<i>Ixia</i>	<i>Ixia spp.</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Pèsol d'olor	<i>Lathyrus odoratus "nana"</i>	Sol	Reg moderat	Annual		Llavor
Espígol	<i>Lavandula angustifolia</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç	Pol·linitzadors	Plàntula/esqueix
Cap d'ase	<i>Lavandula stoechas</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç	Pol·linitzadors	Plàntula/esqueix
Calabruixa grossa	<i>Leopoldia comosa</i>	Sol /semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulbs
Glòria del Sol	<i>Leucocoryne spp</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Bulb
	<i>Leucophyta brownii</i>	Sol/semi ombra	Poc reg	Arbust port petit		Plàntula, llavor, esqueix
Liàtris	<i>Liàtris spicata</i>	Sol/semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula/separació de mata
	<i>Libertia ixioides</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
	<i>Libertia peregrinans</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Lliri d'enric	<i>Lilium henryi</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulbs
Reina de les assutzenes	<i>Lilium regale</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulbs
Espígol marí de Pérez	<i>Limonium perezii</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula, separació de mata
	<i>Linaria reticulata</i>	Sol	Reg moderat	Annual	Pol·linitzadors	Llavor

GUIA CIUTADANA DE PLANTACIÓ D'ESCOCELLS						
Serpentina	<i>Liriope muscari</i>	Ombra/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, divisió de mata
Caps blancs	<i>Lobularia maritima</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Anual-Vivaç	Fauna auxiliar	Plàntula/llavor
	<i>Lomelosia cretica</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit		Plàntula, esqueix
Lot corniculat	<i>Lotus corniculatus</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit		Plàntula, llavor
Malva	<i>Malva sylvestris</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç	Fauna auxiliar	llavor
Marrubí	<i>Marrubium vulgare,</i>	sol	Poc reg	Vivaç	Pol·linitzadors	Llavor
Camamilla	<i>Matricaria recutita</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat i regular	Anual	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Llavor
Violeta de flors roses	<i>Matthiola incana</i>	Semi-ombra	Poc reg	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/llavor
Cadillo	<i>Medicago minima</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Anual		llavor
Tarongina	<i>Melissa officinalis</i>	Sol/Semi ombra	Reg moderat i regular	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/llavor
Monarda	<i>Monarda didyma</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor
Nomeolvides	<i>Myosotis alpeensis</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Llavor
Allassa groga	<i>Narcissus tazetta</i>	Sol	Reg moderrat	Vivaç		Plàntula, bulbs
	<i>Nemophila maculate</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Anual		Llavor
	<i>Nemophila menziesii</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat	Anual		Llavor
alfàbrega de gat	<i>Nepeta cataria</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula/llavor

Menta de gat	<i>Nepeta recemosa</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula
Assutena de Guernsey	<i>Nerine bowdenii</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Bulb, llavor
Flor de Onagra	<i>Oenothera macrocarpa</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Gavó menut	<i>Ononis minutissima</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		llavor
Convallaria de fulla gran	<i>Ophiopogon jaburan</i>	Ombra/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Convallaria	<i>Ophiopogon japonicum</i>	Ombra/semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Orenga	<i>Origanum vulgare</i>	Sol/semi ombra (en climes temperats)	Poc reg tolera la sequera	Vivaç	Pol·linitzadors	Plàntula/llavor
Estrella de Belén	<i>Ornithogalum thyrsoides</i>	Sol	Reg moderrant	Vivaç		Bulb, llavor
Creu de ferro	<i>Oxalis deppei</i>	Sol /semi ombra	Reg moderrant	Vivaç		Plàntula, bulb
Rosella	<i>Papaver rhoeas</i>	sol	Reg moderat	Annual		llavor
Gerani olor llimona	<i>Pelargonium citrodorum</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula/esqueix
Malva poma	<i>Pelargonium odoratissimum</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula/esqueix
Sàlvia russa	<i>Perovskia atriplicifolia</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula/esqueix/separació de mata
Salvió blener	<i>Phlomis lychnitis</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit		llavor/esqueix

GUIA CIUTADANA DE PLANTACIÓ D'ESCOCELLS						
Corn de cérvol	<i>Plantago coronopus</i>	Semi ombra	Reg moderat	Vivaç	Fauna auxiliar	llavor
Plantatge	<i>Plantago lanceolata</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç	Fauna auxiliar	llavor
Verdolaga de flor gran	<i>Portulaca grandiflora</i>	Sol	Reg moderat i regular	Annual	Pol·linitzadors	llavor
Verdolaga	<i>Portulaca oleracea</i>	Sol	Reg moderat	Annual	Fauna auxiliar	Llavor
	<i>Reseda odorata</i>	Sol	Reg moderat	Annual		Llavor
Margarida marroquina	<i>Rhodanthemum hosmariense</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit		Plàntula/separació de mata, llavor, esqueix
Estrella vermella	<i>Rhodohypoxis baurii</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Rizoma, llavor
Romaní	<i>Rosmarinus officinalis</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/esqueix
Brusc de fulles amples	<i>Ruscus hippoglossum</i>	Ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Separació de mata, llavor
Sàlvia germinal	<i>Salvia chamaedryoides</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula, esqueix
Sàlvia de tardor	<i>Salvia greggii</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
Sàlvia salvatge	<i>Salvia nemorosa</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
Salvia	<i>Salvia officinalis</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/esqueix
Pimpinella	<i>Sanguisorba minor</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		llavor
Santolina	<i>Santolina chamaecyparissus</i>	sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit	Pol·linitzadors	Plàntula/esqueix

Falsa alfàbrega	<i>Saponaria ocymoides</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor
Sajolida	<i>Satureja montana</i>	Sol	Poc reg	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Plàntula/llavor
Sajolida	<i>Satureja montana</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit	Fauna auxiliar	Plàntula/llavor
Vídues	<i>Scabiosa atropurpurea</i>	Sol/semi ombra	Reg moderat i regular	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Llavor
Cardellet	<i>Scolymus hispanicus</i>	ombra	Reg moderat	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Llavor
Crespinell gros	<i>Sedum sediforme</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera			Plàntula/esqueix
Vira vira de plata.	<i>Senecio viravira</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula, esqueix
Juliana falsa	<i>Silene armeria</i>	Sol	Reg moderat	Annual		Llavor
Colitxos	<i>Silene vulgaris</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Llavor
Flor d'arlequí	<i>Sparaxis tricolor</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulbs
Orelles de conill	<i>Stachys byzantina</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula/separació de mata, esqueix
Clavell de moro	<i>Tagetes patula</i>	semi ombra	Reg moderat i regular	Annual	Fauna auxiliar	Plàntula/llavor
	<i>Tanacetum densum 'Amanii'</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
Germen de plata,	<i>Teucrium ackermannii</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
Alzineta	<i>Teucrium chamaedrys</i>	Sol/semi ombra	Poc reg tolera la sequera	Arbust port petit		Plàntula

GUIA CIUTADANA DE PLANTACIÓ D'ESCOCELLS						
Germinador afruitat	<i>Teucrium cossonii</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
Eixorbrates blanc	<i>Teucrium marum</i>	Sol	Poc reg	Vivaç		Plàntula, esqueix
Serpoll	<i>Thymus serpyllum</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Plàntula/Esqueix
Farigola	<i>Thymus vulgaris</i>	sol	Poc reg	Arbust port petit	Pol·linitzadors	Plàntula/llavor/esqueix
farigola compacte	<i>Thymus vulgaris 'Compactus'</i>	Sol	Poc reg tolera la sequera	Vivaç		Plàntula, esqueix
Flor de tigre	<i>Tigridia pavonia</i>	Sol /semi ombra	Reg freqüent	Vivaç		Plàntula, bulb, llavor
Lliri de tres pètals	<i>Triteleia laxa</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Bulbs
Caputxina	<i>Tropaeolum majus</i>	Sol /semi ombra	Reg moderat	Annual	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Llavor
All dolç salvatge	<i>Tulbaghia simmleri</i>	Sol/semi ombra	Poc reg	Vivaç		Plàntula, separació de mata
Tulbagia	<i>Tulbaghia violacea</i>	Sol/semi ombra	Poc reg	Vivaç		Plàntula, separació de mata
Tulipa	<i>Tulipa gesnerana</i>	Sol /semi ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, bulbs
Gordolobo púrpura	<i>Verbascum phoeniceum</i>	Sol	Reg moderat	Annual		Llavor
	<i>Veronica teucrium</i>	Sol	Reg moderat	Vivaç		Llavor
Vinca	<i>Vinca major</i>	ombra	Reg moderat	Vivaç		Plàntula, Separació de mata
Viola d'or	<i>Viola odorata</i>	Ombra/semi ombra	Reg moderat i regulars.	Vivaç	Pol·linitzadors i fauna auxiliar	Llavor, separació de mata

Assutzeneta de riu	<i>Zephyranthes candida</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Divisió de mata, bulbs
Bruixetes	<i>Zephyranthes citrina</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Divisió de mata, bulbs
Lliri de les fades	<i>Zephyranthes rosea</i>	Sol	Reg freqüent	Vivaç		Bulbs

